

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK – Contich

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van eigen land en volk vertellen. Dat deze uitgave reeds aan Nr 325 is en veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt werden, bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

300. 't Portiertje van Roeselare — 301. De Kleine Tooneel-
speelster. — 302. Angstige Dagen. — 303. Antwerpen in
Brand. — 304. De Bannelingen. — 305. In het wilde Land. —
306. De Wonderbare Redding. — 307. Naar Congo. — 308.
De Vrienden der Slaven. — 309. Fiere Margriet van Leuven.
310. 't Avontuur van den Schilder. — 311. Het Boefje. —
312. Een onverwachte Reis. — 313. De Geheimzinnige Tee-
kens. — 314. De Spanjaarden te Gheel. — 315. Zwarte Jan.
— 316. De Heks van de Moeren. — 317. De Boschwachter
van Eikenhof. — 318. Het Juffertje van Parijs. — 319. De
Wolfjager van Turnhout. — 320. De Zeeroovers. — 321. Het
Gezin van den Visscher. — 322. De Wilde Cow-Boy. — 323.
Keizer Karel te Gent. — 324. De Spanjaarden te Mechelen.
— 325. Kerstmis in de Sneeuw.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

UITGAVE A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH.

Boekdrukkerij R. Bracke-Van Geert, Baesrode.

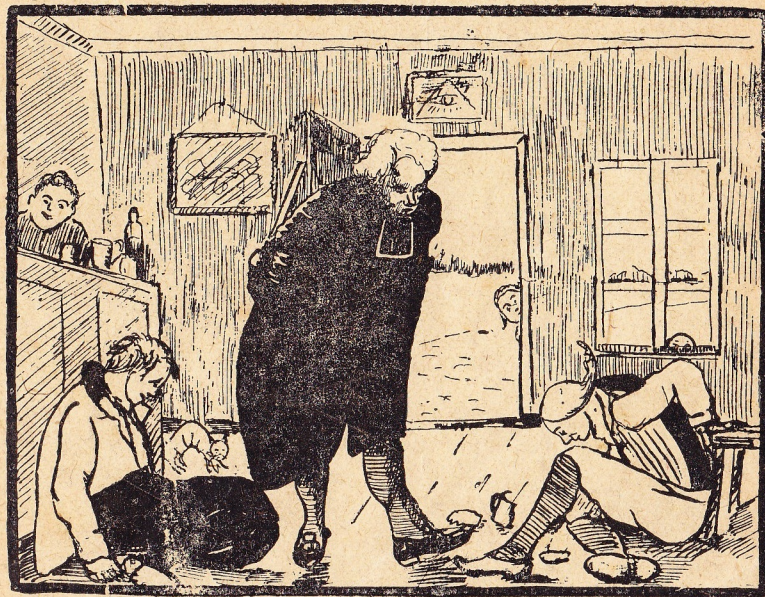
A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

Tweede druk.

Nr 216.

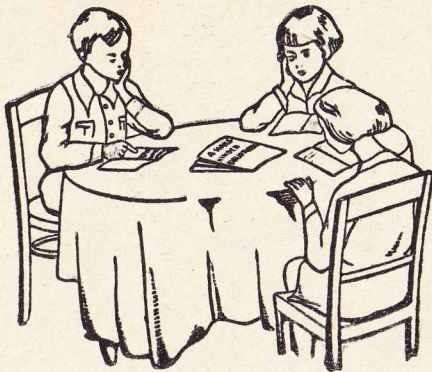
A. HANS

Een Dappere Vrouw

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Contich.

Tweede druk

A. HANS
Nr 216.

Een Dappere Vrouw

Uitgave
A. HANS-VAN DER MEULEN
CONTICH.

EEN DAPPERE VROUW.

I.

't Is al zeer lang geleden. Vrouw Barbara was naar Vilvoorde geweest om boter te brengen bij de burgers en tevens boodschappen te doen. Intusschen was de zon hooger geklommen en moeizaam beklom Barbara in de hitte den hellenden weg naar Grimbergen.

Ze had wel een tijdje willen rusten daar onder de hooge boomen bij de abdij, waarvan men nu nog de prachtige kerk met zwaren toren en andere gebouwen bewondert.

Maar vrouw Barbara moest zoo gauw mogelijk op de hoeve zijn. Anders zou haar man weer kijven.

— 't Is toch erg, bromde ze, dat een rijke boerin als ik dien langen weg te voet moet afleggen. Thuis zijn er wagens en paarden. Maar mijn man wil niet voeren en een knecht mag het niet doen.

Zelf durfde ze geen paard te mennen op de steile, hellende en dalende slechte wegen.

En bovendien zou haar man het verboden hebben. Hij was zoo gierig en hij spaarde liever zijn paarden en wagens dan zijn arme vrouw.

Na eenigen tijd verliet Barbara de heirbaan, die ver doorliep langs allerlei dorpen naar Aalst in Vlaanderen.

Zij nam een zijweg tusschen hooge bermen. Maar aan den bocht lag het wijde land plots open voor haar. 't Was zoo schoon, dit gewest van Brabant, heuvelachtig en boomrijk en met de Zenne als een kronkelend zilveren lint in het dal.

Blank schitterden de hoeven en huisjes in de zomerzon. En 't graan dat bijna rijp was, leek overal groote plekken goud.

Maar Barbara keek treurig naar een boerderij over de beek. Daar woonde zij. En van hier zag ze hoe vervallen de schuur was.

De winter- en voorjaarsstormen hadden het dak afgerukt. Van de muren brokkelden er voortdurend steenen.

Dikwijls had Barbara aan haar man gevraagd de schuur te laten herstellen of nog beter een nieuwe te bouwen.

— Moei er u niet mee ! Ik ben de baas ! snauwd de ruwe boer haar dan toe.

Maar nu moest de oogst gepikt worden en de schuur stond daar als een open vervallen hok. Als daarin het kostbare graan gestapeld moest worden, zou de regen het spoedig bederven.

Barbara was thuis. Ze ging door de poort.

Govert, haar man, zat op een bank voor de woning in den lommer. En naast hem stond een kan bier.

Hij had een norsch gelaat.

— Ha, eindelijk is ze daar ! schreeuwde de boer. Gij luie feeks ! Waar hebt ge nu weer zitten kletsen en klappeien ?

— Hoe durft ge zoo iets te vragen ! Ik ben snel van Vilvoorde naar hier gekomen, zonder rusten. En in die hitte door al dat stof, terwijl gij daar gemakkelijk in de schaduw zit en bier drinkt.

Barbara zei dit boos.

— Zoo brutaal tot mij spreken ! bromde Govert. Ge zoudt zeker als een prinses gevoerd moeten worden.

— Al de boerinnen van 't ronde rijden op een wagen als ze naar Vilvoorde of Brussel moeten.

— Dan kweeken de mannen luilakken van zulke vrouwen en ik zal zoo gek niet zijn. Tel me het geld van de boter. En houd uw franken mond of anders...

En de zelfzuchtige ruwe kerel toonde een zijner breede, grove handen.

Barbara had al meermalen klappen gekregen. Ze zweeg dus maar en legde het geld op een venstertischel. Govert keek er begeerig naar.

— Er is te weinig ! schreeuwde hij rood van gramscap.

— Niet waar... Ik heb winkelwaren gekocht...

Barbara rekende haar man alles voor. Govert beveerde dat ze te veel geld uitgaf. Hij keek in haar korf en haalde er een stuk lijnwaad uit.

— Voor een nieuw jak ? vroeg hij.

— Dat heb ik toch zeer noodig... Mijn werkpaak hangt in voddën.

— Lap het dan nog maar eens op, maar dit lijn-waad zult ge niet versnijden... En slunsen zijn wel genoeg voor een sloor als gij... Ik zal dit goed verkoopen.

— 't Is van mijn eigen gesponnen garen geweest... En zooveel kost het dus niet ! merkte Barbara op.

— Ge krijgt het toch niet... En daarmee uit ! Ga aan uw werk. Ge hebt al tijd genoeg verkwanseid.

Barbara liep in huis. Ze veegde tranen af, die nu opwelden om al deze onrechtvaardigheid. Ze had zulk een droevig leven. Nooit sprak Govert een vriendelijk woord. Zij moest heele dagen slaven. Een meid kreeg ze niet, maar haar man had wel een knecht om zijn werk te doen.

Het echtpaar bezat geen kinderen en eenzaam sleet Barbara haar dagen op de hoeve, waar zelden bezoekers kwamen. Govert zei dat hij geen burens over den vloer wilde, die toch maar belust waren op eten en drinken.

Govert had een droge keel van het brommen gekregen en nam een grooten slok bier.

Zijn blik viel op de gehavende schuur.

De boer mompelde eenige leelijke woorden. Uit gierigheid had hij steeds gewacht, om het gebouw te herstellen. En hij begreep heel goed dat herstel niet

baten kon. Hij had een nieuwe schuur noodig. En die kon er niet meer staan voor den oogsttijd.

De volgende week moest met het pikken van 't koren begonnen worden. En waar zou hij zijn graan bergen ? In deze schuur kon het in een paar nachten verregen.

Deze kwestie maakte Govert nog nijdiger en den ganschen dag bromde hij tot zijn vrouw, die dan maar zweeg. Want ze wist het, als ze tegen sprak liep ze kans klappen te krijgen.

II.

't Was Zondag namiddag en Govert begaf zich naar de herberg. Hij speelde er kaart. Op een plein waren de kaatsers bezig. Govert vond het hier plezieriger dan op de eenzame hoeve. Voor zijn eigen genoegens had hij wel geld over.

Er waren hier allerlei lieden, fatsoenlijke, maar ook ruwe gasten, die gauw driftig werden en vechtlust toonden.

Een van deze, boer Diesten, vroeg spottend aan Govert :

— Gij zult zeker uw graan maar op het veld laten staan ?

— Wat is me dat nu voor gekke praat ! zei Govert gemelijk.

— Wilt ge het dan in uw kelder, keuken en slaapkamer bergen ? Uw schuur lijkt een zeef.

— Misschien spant hij er een net van boombladeren over, om den regen tegen te houden, want zeil doek kost te duur ! spotte een ander.

— Gaat het u aan wat ik doe of laat ! schreeuwde Govert.

— Hij zal zijn vrouw met een ketel den regen laten opvangen, hernam Diesten. Barbaratje is toch maar een sloore.

— Ge moet zwijgen ! tierde Govert, of ik sla uw brokkeltanden uit uw grooten mond.

— Geen ruzie, geen ruzie, vermaande de waardin, achter haar toog.

— Gij mijn handen uit mijn mond slaan ! raasde Diesten. Gierige hoppestaak... Als ze een schuur voor niets bouwden, hé... duitendief ! Mij slaan. Moeten ze straks als ik u op de vlucht jaag, een van uw lange ooren u achterna brengen.

Dreigend stond Diesten voor Govert, die nu ook woedend op rees.

— Kijk naar uw eigen schuur en heel uw hof. Er ligt een zilveren dak op ! beweerde Govert.

Hij bedoelde daarmee, dat Diesten geld geleend had op zijn boerderij, om schulden te betalen maar zoodoende bij een ander in 't krijt stond.

En Diesten wilde daaraan niet herinnerd worden.

Pats... hij gaf Govert een klap om de ooren, maar kreeg dan een stoot in de borst.

— Niet vechten ! jammerde de waardin.

— Laat ze doen ! riep een ander, die van ruwe too- neelen hield.

— Diesten is mijn kozijn en wie hem aan 't lijf komt, raakt mij ! schreeuwde een andere boer.

— Dan trek ik partij voor Govert ! klonk het uit een hoek. 't Moet eerlijk gaan.

En 't volgende oogenblik waren er vier aan 't vechten. Govert stootte de pint om van Wannes, den leuder, die nu ook woedend opsprong.

De herberg was vol krakeel.

Maar daar trad de pastoor van 't dorp binnen. Hij was juist aan 't wandelen en hoorde wat er gaande was. Hij had veel ontzag, want zoo noodig durfde hij den wildsten parochiaan kalmeeren.

En toen de pastoor verscheen, vluchtten de meesten naar buiten. Govert en Diesten vochten echter voort en ze verzekerden op woesten toon, dat ze niet zouden uitscheiden voor er een van hen dood op den vloer lag.

— Dat zal niet waar zijn, sprak de pastoor. Schei er uit met uw geweld.

Maar Govert en Diesten trakteerden elkaar op nieuwe slagen en stompen.

— Als 't moet kan ik ook klappen uitdeelen, om een moord te voorkomen, zei de pastoor.

En hij voegde de daad bij 't woord. Hij had kracht in zijn spieren. En in eenige oogenblikken zaten Govert en Diesten geheel verbouwereerd op den vloer, hijgend van vermoeienis.

— Ge moest wegkruipen van schaamte ! sprak de pastoor. Is dat uw Zondagsvermaak, kinkels ! Ruzie maken en vechten. En 't is natuurlijk weer begonnen met kinderachtig kraakeel. Elkaar plagen als kleine knapen, driftig worden en er dan met de vuisten op. Ongelukken doen en dan straks de schout en de dokter, een in zijn bed of misschien over een paar dagen in 't graf en de ander in de gevangenis. En twee gezinnen in ellende. En een zware zonde op uw ziel.

Govert rees op :

— Ge trekt partij voor Diesten, zei hij tot den pastoor.

— Zoo trek ik partij voor Diesten ? Zeker met een flinken opstopper, dien hij gekregen heeft !

— Ik laat me niet uitschelden ! schreeuwde Govert en nijdig liep hij de herberg uit.

Hij zag spottende gezichten. En boozer nog trok hij 't veld in.

De wandeling bedaarde hem.

— Allemaal om die verwenschte schuur ! bromde hij toch nog.

En hij bekende dat hij spot verdiende. Zijn bouwvallige schuur stond voor ieder te kijk... En waar zou hij zijn oogst bergen ?

Hij hoorde 't graan ruischen in d'avondkoelte. Nog eenige dagen en de oogsttijd begon... Kon hij maar een schuur tooveren ?

In elk geval had Diesten er zich niet mee te moeien.

Diesten die altijd in schulden zat en toch den hoogen toon voerde.

— Zoo'n krotter, zoo'n praatmaker ! zei Govert weer nijdig. Had hij mijn centen maar ! Jaloersch 's hij van mij !

Govert zette zich op een omgevallen boomstam neer.

— Die schuur, die akelige schuur toch !

— Goeden avond ! klonk een vriendelijke stem.

Govert keek op en zag een heer in een langen zwarten mantel. Hij droeg een baret met hooge pluim. Zijn oogen vonkten.

— Goeden avond, heerschap, groette Govert terug

— Mag ik naast u zitten ?

— O, ja, er is plaats genoeg...

— Ge ziet er ontevreden uit... Ik weet waarom... Ik was ook aan de herberg, waar ze u zoo schromelijk onrechtvaardig behandeld hebben, sprak de vreemdeling.

— Ewel, is het geen schande een mensch zoo te beleedigen, riep Govert uit. Ik miszei niets...

— Gij waart in 't gelijk. De pastoor trok feitelijk partij tegen u. Hij had alles moeten onderzoeken... En nog, wat ging het hem aan ! Gij zijt een vrij man

— Dat geloof ik ook !

— Ze spotten om uw schuur, maar als ge wilt staan ze morgen allemaal op hun neus te kijken.

— Hoe dan ? vroeg Govert...

— Als ze een prachtige, splinternieuwe schuur zier in een nacht gebouwd.

— Kon dat maar !

— En het kan, verzekerde de vreemdeling.

Verrast staarde Govert hem aan.

— Ge zegt dat om met mij te lachen ! sprak hij.

— Ik heb de bouwkunst in den vreemde geleerd, vertelde de vreedende heer. Daar zijn ze ver vooruit. Hier sukkelt ge met meisers en timmerlieden, die kinderen zijn in hun vak. Ik bouw in één nacht een hoeve, een schuur, een kasteel, 't is gelijk wat men begeert.

— Dan zijt ge een wonderbaar mensch... oordeelde Govert. In één nacht, En de steenen, de kalk, de pannen ! Die moeten met scheepjes op de Zenne aangevoerd en dan naar hier gebracht worden. Dat alleen duurt weken.

— Met uw trage ambachtlieden, ja. Ge gelooft me nog niet !

— Ge spreekt zoo overtuigend...

— Man ik bezweer u, dat ik het ernstig meen ! Zoo gij wilt, staat morgen voor de haan kraait uw schuur kant en klaar om er den oogst in te bergen. En dan zullen de menschen niet meer met u lachen, maar diegenen eerbied voor u gevoelen.

— Willen ? Natuurlijk zou ik het willen. Maar dat moet geweldig veel geld kosten ?

— Geen duit !

— Nog al schooner !

— Ik ga rond om brave menschen als gij te helpen en de onrechtvaardigen gelijk die Diesten en ook uw pastoor te beschamen.

— Dus, ik zou u niets moeten geven ? vroeg Govert verbaasd.

— Niets ! Dat heb ik niet gezegd. Ik ben een groot heer en wil een langen stoet van dienaren hebben. Als gij een schuur begeert, zooals er geen enkele in Brabant is, moet ge maar alleen beloven, dat ge na dertig jaar mij zult toebehooren.

— Zooals vroeger de lijfeigenen aan een kasteel heer, zoo'n baron, graaf of hertog !

— Maar na dertig jaar.

— Dan ben ik oud en versleten.

— Dus wat kan het u schelen, wien ge op dien ouderdom behoort, mij... of aan de broeders van een gesticht, waar oude lieden hun intrek nemen...

— Dat is nog waar ook...

— Dertig jaar zult ge vrij zijn, uw eigen baas !

— Ewel, ik ben 't akkoord, sprak Govert. Dus krijg ik mijn schuur ! Maar ik kan het nog niet geloovent.

— Luister : ik beloof u, dat de schuur gereed zal zijn voor de hanen kraaien...

— Geheel voltooid ?

— Ja, en houd ik mijn woord niet, dan is ons akkoord verbroken en blijft ge altijd vrij. Maar is de schuur gereed, dan kom ik u na dertig jaar halen.

Govert was zoo ingenomen door het vooruitzicht

van zijn zorgen bevrijd te worden, dat hij er niet aan dacht te vragen, waarheen hij na dertig jaar, dien zonderlingen vreemdeling zou moeten volgen.

— 't Best is, dat we alles op papier hebben zei de milde mijnheer. Ik kende uw ongelukkigen toestand en wist dat ge mijn hulp gaarne zoudt aannemen. En daarom heb ik reeds alles vooruit op perkament gezet. Ge behoeft er slechts uw naam onder te schrijven.

De vreemdeling haalde het stuk te voorschijn en las.

« Govert, Maartens zoon, zal na dertig jaar aan » mij toebehooren, in ruil voor een nieuwe schuur, » die naast zijn woning geheel voltooid moet zijn, » voor de hanen kraaien ».

— Zoo is het juist, hé ? vroeg de vreemdeling.

— Ja.

— Zet dan uw naam. Hier is een staafje. We hebben geen inkt noodig. Prik met 't staafje in uw vinger, dan komt er bloed aan de punt en daarmee teekent gij.

Govert deed dit. De heer stak het perkament onder zijn mantel.

— Wie zal nu de schuur bouwen ? vroeg Govert.

— Vraag me niets ! Vannacht gebeurt alles en voor de hanen kraaien staat de schuur kant en klaar. Gegroet !

De heer keerde zich om en vertrok. En eensklaps schrok Govert geweldig. Hij zag van onder den mantel een paar bokkepoten. Die vreemdeling was de duivel en hem had de boer zijn ziel verkocht.

De angst neep Govert in de keel...

De duivel keek nog eens om. Govert spande zich in en riep :

— Neen, neen... ik doe het niet ! Geef hier... het stuk...

— De koop is gesloten ! klonk het terug en de duivel lachte spottend.

Hij verdween.

Govert beefde over heel zijn lichaam.

— O, wat heb ik gedaan ! kreunde hij. Ik werd schandelijk bedrogen. 't Is al door mijn gierigheid ! Ik wilde een schuur voor niets hebben... Ik stelde altijd maar uit ze te laten bouwen... En na dertig jaar ben ik een vervloekte !

't Zweet brak hem uit. Govert was steeds een ruwe kwant geweest, maar hij had in zijn jeugd van zijn moeder toch vermaningen en goede lessen gehoord.

En zijn geweten beschuldigde hem nu.

— De duivel is naar mij gekomen omdat hij weet dat ik een slechte kerel ben, gierig, onrechtvaardig, tegens mijn vrouw, hard voor de armen, en bedriegachtig in mijn handel... En de duivel heeft me in zijn macht... Wat was hij sluw ! Nu weet ik waarom hij den pastoor lasterde... En toch deed de pastoor wel door ons te scheiden.

Vrouw Barbara zat op de bank voor het huis, toen Govert daar aan kwam.

De boerin vreesde weer leelijke woorden te zullen

hooren. Als Govert gedronken had, was hij nog ruwer.
Maar hij zonk met een zucht op de bank neer.

— Ik zal het eten gereed zetten, zei Barbara.

— Neen, ik kan niet eten...

En Govert zuchtte weer.

— Zijt zij dan ziek ? vroeg zijn vrouw.

— Neen ! 't Is erger...

— Wat dan ?

— Ge kunt me toch niet helpen...

— Misschien... Zeg me wat u deert...

— Geen mensch op de wereld kan me redden.

— Zijt ge bekommerd om de schuur ?

— O, die verwenschte schuur ! Ge moet het allemaal weten... Ik ben een slecht mensch, Barbara !

En Govert zei die woorden in een snik. Zijn vrouw ontroerde er van.

— Wat is er dan gebeurd ? hernam ze.

En nu deed Govert zijn verhaal. Barbara werd er bleek van. Ze huiverde ook.

Maar ze wilde Govert geen verwijten doen. Ze zat even in gedachten.

— Dus moet de schuur voltooid zijn voor de hanen kraaien ? vroeg ze.

— Ja...

— En anders is het akkoord vervallen ?

— Ja. Maar door de duivelskunst zal de schuur in een nacht gebouwd worden. O, 't is de straf voor mijn gierigheid en ook voor zooveel ander kwaad.

Barbara legde haar arm op Goverts schouders,

— Laat mij handelen, zei ze. De duivel zal zijn doel niet bereiken.

— Wat zijt ge dan van plan ?

— Wacht maar ! Vraag me nu niets... Ga slapen.

— O, ik zou niet kunnen...

— Leg u toch te bed. En vertrouw op mij.

Govert volgde den raad van zijn vrouw. Hij was nu mak als een kind.

Barbara bleef in de keuken. Ze bad. Ze had het licht uitgedoofd. Ze zag de schitterende sterren in den schoonen Zomernacht.

Plots hoorde ze gerucht op 't hof. Ze zag een gewemel van allerlei gestalten. En weldra hoorde ze het geratel van wagens. Men bracht steenen aan.

Uit de achterkamer riep Govert. Barbara ging bij hem.

— Wat hoor ik ? vroeg de boer. Zijn ze bezig aan 't bouwen.

— Ze voeren steenen en hout aan. 't Zijn kleine zwarte mannen.

— O, en ik ben vervloekt !

— Nog niet, Govert.

— Ze zullen de schuur voltooiën voor de hanen kraaien... Als ze er nu al met hout en steenen zijn, waarvan het vervoer anders wel een maand en langer duurt.

— Wees niet bang !

— Wat kunt ge doen ?

— Wacht maar ... En laat me nu gaan ! Ik moet het werk in 't oog houden.

Barbara begaf zich weer naar de keuken. Ze kon de gedaanten onderscheiden. Deze waren nu bezig met graven. Ze zouden dus de grondvesten bouwen.

Barbara bad weer om sterkte. In spanning wachtte ze.

Dan hoorde ze 't geluid van truweelen op steenen. Ze waren dus aan 't metselen.

De nacht verstreek stilaan. 't Was me dan een geklop buiten. De balken werden vastgeslagen.

Barbara sloop langs de achterdeur naar buiten. Ze ging dan om den hoek van 't huis. 't Was niet erg donker. En de vrouw onderscheidde na een poosje een man in langen, zwarten mantel. Hij gaf de bevelen.

— De duivel ! dacht Barbara, en ze maakte een kruis.

De schuur stond er al. De gedaanten wemelden boven op de gebinten. Ze legden het dak.

— Nog een kwartiertje en de schuur is voltooid hoorde ze den duivel zeggen.

Barbara wachtte nog een poosje.

— Maak rap voort ! gebood den man in den zwarten mantel.

— Nog twintig pannen, dan is het laatste gat gestopt, riep er een van boven.

— Nu is het tijd, dacht Barbara.

Ze opende het kippenhok, zette de handen voor den mond en riep luid : « Kukeluku ! » Ze bootste het hanengekraai na.

En haar meester haan schoot wakker, verschrikt dat hij zich verslapen had. Uit schaamte kraaide hij eens zoo luid als anders. En de hanen in den omtrek hoorden dit en ze begonnen alleen een hooge keel op te zetten.

De een deed den ander na, meenend dat de dag aanbrak. Heel de streek was vol van hun lawaai.

Barbara had Govert uit zijn bed gehaald en trok hem mee naar de schuur.

— De hanen kraaien en uw schuur is niet voltooid ! riep ze tot den man in den zwarten mantel. Er is nog een gat in het dak.

Woedend smeedt de duivel het perkament voor haar voeten. Het akkoord was verbroken.

Barbara had het bakje met wijwater mee en sprenkelde dit uit. En gillend voeren de duivel en zijn zwarte gedaanten door de lucht heen.

Barbara stookte een vuurtje. Met een tang nam ze het perkament op en smeedt het in de vlammen. Er was een stank van zwavel.

Barbara vertelde aan Govert wat ze gedaan had. De boer viel op de knieën.

— O, vergiffenis ! smeekte hij. Altijd ben ik slecht voor u geweest en gij hebt mij gered.

Barbara liet hem opstaan.

— Gaarne vergeef ik u alles, sprak ze. Maar doe boete voor God. En verander uw leven !

— Dat zal ik !

Ze gingen in huis. Govert weende van vreugde omdat de vervloeking weggenomen was.

Dankbaar keek hij zijn vrouw aan.

De zon verrees en wierp haar heerlijk licht over het schoone land.

Daar stond de fonkelnieuwe schuur, kloek en ruim. Maar in het dak was nog een gat.

— Nu hebben we een schuur, zei Barbara. Maar het geld, dat ge anders er voor zoudt uitgegeven hebben, moet ge onder de arme menschen verdeelen.

— Dat zal ik, beloofde Govert.

— En ge gaat straks ter bedevaart naar Onze Lieve Vrouw van Hal.

— Op mijn bloote voeten ! O, ik wil heel mijn leven veranderen. Nu heb ik gevoeld waar mijn boosheid mij voeren zou. Dertig jaar aardsche voorspoed en dan voor eeuwig rampzalig.

— Ja, veel menschen vergaan zoo in het kwaad dat ze beminnen.

— U heb ik altijd geminacht, bespot, hard bejegend, dikwijls geslagen... En zonder u ware ik nu in de macht van den duivel ! bekende Govert.

— God heeft me gisteravond het middel ingegeven om u te helpen. En laten we hem danken.

De menschen in 't ronde waren verbaasd de schuur te zien en ze kwamen vragen wat er toch gebeurd was.

Barbara vertelde het. Haar man had zich reeds op weg naar Halle begeven.

— Prachtige schuur, zei een der bezoekers. Maar er is nog een gat in het dak. Ik zal het stoppen. Er liggen nog pannen.

Hij klom naar boven en legde de pannen in de opening maar nauwelijk had hij dit gedaan, of die pannen vlogen omhoog. En de man kreeg er zelfs een zoo hard tegen zijn neus dat deze bloedde.

De heiper was gauw beneden.

— Er is tooverij mee gemoeid, zei hij. Ik raak niet meer aan dat dak.

En nooit heeft men die opening kunnen stoppen.

Govert kwam van zijn pelgrimsreis terug. Hij oogstte dan zijn graan. Het koren werd in de nieuwe schuur geborgen. Onder de opening van het dak werd een zeil gespannen, om regen en wind buiten te houden 't Werd Herfst, dan Winter. Govert was geheel veranderd. Barbara had nu een heel ander leven. Ze voelde zich gelukkig.

Maar Govert kon soms in gepinzen verzonken zijn. Eens op een avond zat hij met zijn vrouw bij het houtvuur.

— Barbara, zei hij, de hoeve van Wouters aan de andere zijde van Wolvertem komt te koop.

— Ja, de boer is in October overleden en zijn weduwe gaat naar Vilvoorde rentenieren. Hun zoon is geen boer, maar handelaar te Merchtem. En de dochter

woont met haar man op een groote boerderij te Epegem. Er is dus niemand van de familie voor het oude hof.

— Ik zou het wel willen koopen, hernam Govert. Ik kan me hier zoo benauwd gevoelen als ik tegen die muur opkijk. 't Gebouw herinnert me te sterk aan dien akeligen nacht en aan mijn vroeger leven. Wat denkt ge er van ?

Nu begreep Barbara, waarom Govert zoo somber kon zijn.

— 't Is goed, zei ze. Ga morgen eens hooren, wat ze vragen voor die hoeve. En dan kunnen we deze te koop stellen.

Ze spraken verder over het plan.

En na Nieuwjaar verhuisden ze. Voor hun boerderij hadden ze een koper gevonden, omdat de prijs laag was.

En nu leefde Govert geruster.

De schuur werd de duivelschuur genoemd en lang heeft ze daar gestaan met de opening in het dak.

Zoo is het oude verhaal dat men in Brabant vertelt.

DE KLOKPUT.

Paulus was in 't jaar 1590 de zoon van een der stadsportieren der kleine vesting Lochem, in Gelderland, een provincie van Nederland.

En Paulus zat dikwijls bij de soldaten in de poortwacht.

Op een avond was hij daar weer. 't Was eenige dagen voor Kerstmis.

Fredrik, een oud-gediende, zei dat het een treurige tijd was. Kerstmis sprak van vrede op aarde, maar nu voerde men oorlog, want de Spanjaarden waren in het land en de Nederlanders wilden ze verjagen. Te Lochem was men ze kwijt maar men moest toch op zijn hoede zijn, want dikwijls trachtten de Spanjaarden steden te verrassen.

Daarom was er zooals hier een wacht aan de poorten. En tegen den avond deed de vader van Paulus de zware deuren dicht en haalde hij de bruggen op.

Rondom de stad waren hooge muren en wallen en lag ook een breede gracht.

— Wel, Paulus, zei de oud-gediende, moet ge in den Kerstnacht niet naar den Kloktoput gaan, hier even buiten de stad. Dan luiden de verzonken klokken.

— Welke verzonken klokken ? vroeg de knaap.

— Weet gij dat niet ? Een Lochemsche jongen. Maar ja, nu praten de menschen over den oorlog en niet meer over oude dingen. Wel, luister dan eens !

Lang geleden moesten hier in den Sint-Gertrudistoren klokken opgehangen worden. De burgers hadden ze lang verwacht. En eindelijk kwamen ze op groote wagens uit Zutten aan. De menschen liepen te hoop. Ze waren wat blij met hun klokken. We hangen ze da delijk in den toren, zeiden ze. En we willen ze van- daag nog hooren.

Maar de koster herinnerde hun, dat de klokken eerst gewijd moesten worden. En de pastoor was nu uit ver over de heide om zieken te bezoeken.

— Morgen zal hij de klokken wijden, zei de koster.

De ongeduldige menschen wilden echter niet naar den koster luisteren. En sterke mannen hingen de klok- ken in den toren.

Pas was dat werk gedaan, of de kerels stormden naar beneden. Ze tuimelden haast van de treden. En ze schreeuwden dat ze boven een zwarte gedaante had- den gezien, iets als een spook.

— Daar, daar ! schreeuwde het volk en ze wezen naar de spits.

Uit het galmgat stak de duivel zijn kop naar bui- ten. En hij smeed de klokken uit den toren, zoo ruw, dat de klepels er uit vielen.

De klokken vlogen dan door de lucht buiten de stad en sloegen een kuil in den grond, waarin ze verzonken. En daar liggen ze nog. En in den Kerstnacht luiden ze

— Wat flauwe praat maakt ge nu aan dien knaap wijs ! bromde een jonge soldaat.

— Flauwe praat ? Ik heb het van mijn grootmoeder gehoord en dat oude mensch zou niet liegen.

Paulus, werd door zijn moeder geroepen ; het was bedtijd. Hij dacht aan dat zonderling verhaal. Hij zou die klokken in den put wel eens willen hooren.

Maar 's nachts uit de stad geraken, dat was een heele toer. De poorten waren dan immers gesloten.

O, Paulus wist wel, dat er binnen den muur, dicht bij de poort, een deurtje was. En daar kon hij een bootje in de gracht duwen en zoo naar den overkant varen. Vader moest soms voor den burgemeester iemand zoo in 't geheim buiten of binnen Lochem bren- gen.

— Ik mag het toch niet doen, dacht Paulus.

Maar de gedachte liet hem in de volgende dagen niet los. En toen het Kerstnacht was, sloop hij stil uit zijn bed, kleeedde zich zacht en verliet het huis door een raampje, dat op den wal uitgaf.

Hij had te voren al den sleutel van het poortje ge- nomen. Hij beefde toch, nu hij in de sneeuw stond, maar 't was meer van onrust dan van koude. Hij ge- voelde, wel, dat hij misdeed.

Even vroeg hij zich af, of hij niet beter weer zou keeren in huis. Maar kom, na een half uurtje was hij terug.

Paulus opende 't poortje en schoof het bootje in 't water. De soldaten mochten hem niet hooren. Ze zou- den anders wel durven schieten. De schildwacht liep aan de andere zijde van de poort.

Paulus bereikte de overzijde. Hij maakte zijn bootje vast en vlug was hij aan wal. Hij had overdag al den klokput bezocht en wist hem nu te vinden. Hij stond aan den donkeren kuil, te donkerder nu de kanten met sneeuw bezet waren.

Maar uit het water steeg geen klokkengeluid. Het bleef er doodstil.

— 't Is misschien nog te vroeg, te middernacht begint het, heeft Frederik gezegd.

Frederik was de oud-gediende.

Uit de stad hoorde Paulus twaalf slagen. Het was dus nu middernacht.

Maar in den put bleef het stil. De knaap was zeer teleurgesteld.

Hij wachtte nog eenigen tijd. De verzonken klokken zwegen. Nijdig keerde Paulus terug.

— Moest ik daarvoor mijn warm bed verlaten bromde hij. Frederik heeft me wat wijs gemaakt. Die domme verhalen.

Paulus voer terug. Nauwelijk was hij binnen het poortje of iemand greep hem bij den kraag. 't Was een soldaat die gerucht gehoord had.

— Welk een vogel heb ik hier ? vroeg hij. Zijt gij het, Paulus ? Waar komt gij vandaan ?

— Iemand in de stad geslopen ? riep een ander luid

— Ja, de jongen van den portier !

— Waarom ligt die kleine aap niet in zijn bed !

't Werd een heele opschudding. En ook de vader van Paulus hoorde het lawaai en kwam uit zijn huisje.

Paulus vertelde nu wat hij uitgevoerd had. De soldaten lachten.

— Die domme praat van Frederik, bromde vader. Hij gaf Paulus een klap en joeg hem naar bed. En 's morgens nam hij zijn zoon weer onder handen.

— Jongen, hebt ge niet meer verstand ? zei hij. Ge ging naar den klokput en liet het bootje aan den overkant liggen. En nu moesten de Spaansche spionnen dat eens gezien hebben. Ze zouden zoo onopgemerkt in de stad geraakt zijn. Kan ik mijn zoon niet beter vertrouwen. Als de burgemeester het hoorde, liep ik kans mijn post te verliezen.

Portier sprak ook Frederik aan. De oud-gediende bromde : « Wie zou nu toch gedacht hebben, dat zoo'n kapoen zulke streken zou uithalen ! »

Weken en maanden verliepen. Paulus merkte dat zijn vader streng op hem lette. Hij werd nog niet vertrouwd.

't Voorjaar verliep en het werd hooitijd.

Geladen hooiwagens reden de stad binnen. En naar oud gebruik mocht de portier dan hooi plukken uit zulk een voertuig, zooveel hij kon, zolang de wagen binnen de poort was.

Paulus deed dit gewoonlijk. Het hooi was welkom voor de konijnen die hij hield.

Zekeren dag kwamen er weer drie hooiwagens. En Paulus was op zijn post. Hij plukte hooi. Maar opeens voelde hij iets hards. Het was een laars. Paulus

schrok... Maar plots flitste hem wat door 't hoofd. In het hooi zaten mannen verborgen.

Het moesten Spaansche soldaten zijn die zoo ongemerkt in de stad wilden dringen.

— Verraad, verraad ! schreeuwde Paulus uit alle macht.

Zijn vader snelde buiten.

— Er zitten Spanjaarden in 't hooi ! riep Paulus.

De soldaten stormden uit het wachthuis. De Spanjaarden hoorend dat ze ontdekt waren, sprongen uit het hooi en wilden toch Lochem binnen dringen. Maar de soldaten dreven hen terug.

Paulus was de straat in gesneld en schreeuwde ook daar zoo luid hij kon :

— Verraad ! De Spanjaarden willen de stad overen. Ze zijn aan de poort.

Burgers hielpen de soldaten. Eenige Spanjaarden werden gedood en de overigen vluchtten weg. De aanslag was mislukt.

De burgemeester verscheen ook en hij dankte en prees Paulus, omdat deze na de ontdekking van de list zoo flink gehandeld had.

Vader omhelsde zijn jongen.

— Paulus, nu hebt ge mijn volle vertrouwen terug, sprak hij.

En de knaap was daarover gelukkig.

Dit voorval is in de geschiedenis opgeteekend.

Verhalen over verzonken klokken hebben we in ons land ook, te Beveren, Belcele, Eeke, Wieze, Liedekerke en elders.

NOG IETS OVER KLOKKEN.

't Was in den oorlog... Aan het kanaal te Roeselare lagen klokken. De Duitscher had ze uit den toren gehaald en zou ze nu vervoeren. Die Vlaamsche klokken moesten thans dienen, om in Duitschland gesmolten te worden. En van hun metaal kan men dan kanonnen gieten. Die klokken hadden over vreugde en droefheid geluid, met de inwoners meegeleefd, de kinderen van hun geboorte begroet, de dooden als uitgeleide gedaan naar het graf... Nu moesten ze in een anderen vorm vernieling en dood zaaien... Zoo is de afschuwelijke oorlog...

Daar lagen ze nu op de kade. Uit de stad kwamen veel menschen er nog eens naar kijken... En ze sloegen op 't brons... Ze wilden hun klokken voor de laatste maal hooren. Ze namen afscheid. Toen bleek het hoe ons volk zijn klokken bemint. Weemoed vervulde 't harte... Tranen stonden bij menigeen in de oogen.

Over die liefde spreekt men niet veel... Maar bij zulke gelegenheid uit ze zich.

Toen de klok van Lampernisse's kerke in Veurne Ambacht door de granaten in stukken geslagen werd namen de bewoners een brokje van 't brons als reli

kwie mee. Die klok was een der oudste van Vlaanderen. Ze droeg tot opschrift :

Gode si bequame
Maria is min name,
Herman Coene makede mi
M. C. C. C. L. II.

Zij was dus in het jaar 1352 gegoten. En in de kerk was een monumentje van Nikolaas Zannekin.

Toen het land bevrijd was en de teruggekeerde bewoners in het duin wroetten, waren ze verheugd, als ze soms nog een klok terugvonden, zooals te Elverdinghe, Brielen, Boesinghe. En we zagen deze dan hangen in een klokken stoel voor 't houten hulpkerkje

Door de Duitschers te Oostende weggenomen klokken werden te Hamburg teruggevonden.

In andere steden was men zoo gelukkig niet. Toen Roeselare uit de puinne verjongd oprees, bestelde men al spoedig een nieuwen beiaard. Klokken moest men hebben ! En Jef Denyn, Mechelens beroemde beiaardier, huldigde hem op tweeden Paaschdag 1922 in.

Deze liefde van ons volk voor de klokken is al oud. Wat een voorrecht was het in de middeleeuwen een groote stadsklok in den toren te mogen hangen ! Het gold als een teeken van vrijheid. En de klok moest schoon zijn. Ze werd versierd met beeldwerk en kreeg een naam en opschrift. Uit dien tijd is de gewoonte overgebleven, om de klokken te luiden bij feesten en plechtigheden.

Ook bij onweer luidde men dus de klokken. Ge kent het spreekwoord : « Hij staat te zien, of hij het in Keulen hoort donderen ». De stad Keulen bezit veel kerken met groote klokken, die bij onweer allen luidden, zoodat hun stemmen het geratel van den donder verdoofden. Wie het dus in Keulen hoorde donderen, keek verbaasd op.

Eigenlijk stelde men de luiders aan een groot gevaar bloot, door hen te dwingen bij onweer op den toren te gaan, want hooge punten worden t meest getroffen.

Er zijn heel wat legenden bekend over de klokken.

EINDE.

BERICHT.

In den laatsten tijd verschenen vele nieuwe herdrukken. Vraag ze bij uwen boekhandelaar ofwel aan A. Hans-Van der Meulen te Contich.

